

Wypadki przy pracy w województwie świętokrzyskim w 2020 r.

18.11.2021 r.

 4,84

Wskaźnik wypadkowości w 2020 r.

W 2020 r. liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy wyniosła 1629 osób i zmniejszyła się w skali roku o 24,9%. Zmniejszyła się również liczba osób poszkodowanych przypadająca na 1000 pracujących (wskaźnik wypadkowości) odpowiednio z 6,40 do 4,84. Najwięcej ofiar wypadków zarejestrowano w jednostkach przemysłowych (37,6%). Najczęściej obrażenia odnosili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (25,5%). Do 52

wzrosła liczba dni niezdolności do pracy przypadająca na 1 poszkodowanego, wobec 48 dni rok wcześniej. Straty materialne spowodowane wypadkami przy pracy były o 66,5% niższe niż w 2019 r.

Poszkodowani w wypadkach przy pracy

Badanie wypadków przy pracy i wypadków traktowanych na równi z wypadkami przy pracy pozwala na zgromadzenie danych o zaistniałych wypadkach przy pracy oraz o osobach poszkodowanych w tych zdarzeniach. Informacje te są niezbędne przede wszystkim dla profilaktyki i podejmowania działań zapewniających ochronę pracy. Dane uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku” Z-KW i pozwalają na scharakteryzowanie populacji osób, które uległy wypadkowi przy pracy (poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi) według cech demograficznych i społeczno-zawodowych.

W 2020 r. na terenie województwa świętokrzyskiego w 1624 wypadkach przy pracy poszkodowanych zostało 1629 osób, w tym 6 osób w wypadkach ze skutkiem śmiertelnym (o 2 osoby mniej niż przed rokiem), 13 osób z ciężkimi obrażeniami ciała (1 osoba mniej), a 10 osób odniosło obrażenia w 5 wypadkach zbiorowych. W stosunku do poprzedniego roku ogólna liczba zarejestrowanych kart wypadku zmniejszyła się o 24,9%.

Tablica 1. Poszkodowani w wypadkach przy pracy i w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy w 2020 r.

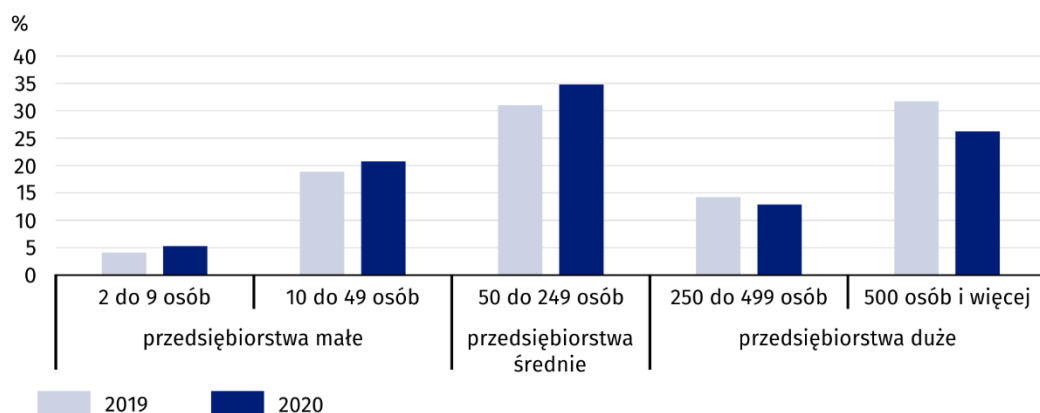
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Mężczyźni	Kobiety
Ogółem	1629	581	1048	950	679
śmierć osoby poszkodowanej	6	2	4	5	1
ciężkie uszkodzenie ciała	13	1	12	11	2
inne uszkodzenie ciała	1610	578	1032	934	676
w procentach					
Ogółem	100,0	35,7	64,3	58,3	41,7
śmierć osoby poszkodowanej	100,0	33,3	66,7	83,3	16,7
ciężkie uszkodzenie ciała	100,0	7,7	92,3	84,6	15,4
inne uszkodzenie ciała	100,0	35,9	64,1	58,0	42,0
2019=100					
Ogółem	75,1	74,7	75,4	71,9	80,3
śmierć osoby poszkodowanej	75,0	200,0	57,1	62,5	—
ciężkie uszkodzenie ciała	92,9	25,0	120,0	78,6	—
inne uszkodzenie ciała	75,0	74,8	75,2	71,8	79,9

Dane o liczbie wypadków przy pracy i wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy, ich skutkach, a także informacje o osobach poszkodowanych w tych wypadkach uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku” Z-KW

W wypadkach poszkodowanych zostało mniej niż w roku poprzednim: kobiet (o 19,7%), mężczyzn (o 28,1%), zatrudnionych w sektorze publicznym (o 25,3%) i w sektorze prywatnym (o 24,6%)

Najwięcej ofiar wypadków wykonywało pracę w zakładach o liczbie pracujących od 50 do 249 oraz powyżej 500 osób – odpowiednio: 567 osób (34,8% ogółu poszkodowanych) i 428 osób (26,3%).

Wykres 1. Poszkodowani w wypadkach przy pracy i w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według wielkości zakładów (jednostek lokalnych) w relacji do liczby wypadków ogółem

Wypadkom najczęściej ulegali pracujący w przedsiębiorstwach średnich i dużych

W 2020 r. przeważali poszkodowani zatrudnieni na czas nieokreślony – 71,5% (wobec 68,8% w 2019 r.), w tym w pełnym wymiarze czasu pracy – 69,5% (w 2019 r. – 67,1%). Odsetek poszkodowanych zatrudnionych na czas określony był niższy niż rok wcześniej i wyniósł 26,8% (29,3% w 2019 r.), w tym w pełnym wymiarze czasu pracy – 26,0% (w 2019 r. – 28,0%).

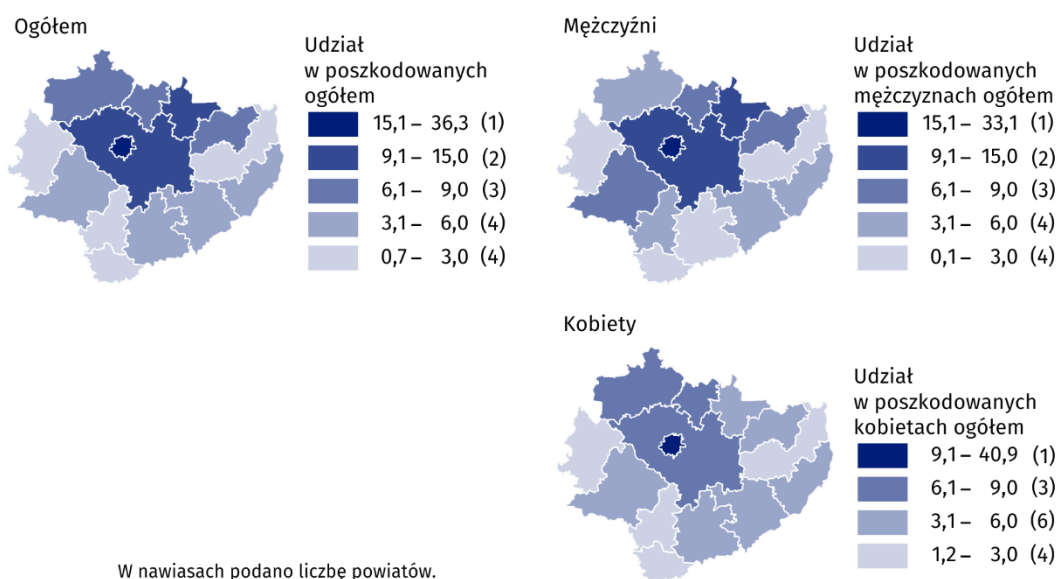
Większość poszkodowanych zatrudniona była w sektorze prywatnym – 64,3%.

Podobnie jak w latach poprzednich, wypadkom częściej ulegali mężczyźni. Ich udział w ogólnej liczbie poszkodowanych zmniejszył się na przestrzeni roku do 58,3% (o 2,7 p.proc.).

Przestrzenny rozkład poszkodowanych w województwie determinują koncentracja zakładów oraz liczba pracujących w poszczególnych jednostkach terytorialnych. Powiatem o zdecydowanie największej liczbie poszkodowanych były Kielce (36,3%), które skupiały 31,6% ogółu osób pracujących w województwie w warunkach zagrożenia. Największą liczbę urazów odnotowano ponadto w powiatach starachowickim (9,9% ogółu) i kieleckim (9,5%).

Nastąpił wzrost odsetka poszkodowanych wśród zatrudnionych na czas nieokreślony

Mapa 1. Poszkodowani w wypadkach przy pracy i w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy w 2020 r. według powiatów i płci

Poszkodowani według sekcji i wskaźnik wypadkowości w 2020 r.

Wśród poszkodowanych w wypadkach przy pracy nadal przeważali pracujący w jednostkach przemysłowych (37,6%), w tym w przetwórstwie przemysłowym (33,5%). W następnej kolejności plasowały się osoby pracujące w podmiotach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (20,4%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (12,8%). W większości sekcji nastąpił spadek liczby poszkodowanych w stosunku do poprzedniego roku. Największy nastąpił w: działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 58,3%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 55,2%), obsłudze rynku nieruchomości (o 52,6%). Więcej poszkodowanych odnotowano wśród pracujących w sekcjach: działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz budownictwo (odpowiednio o 21,4% i 8,8%).

Dominują poszkodowani w jednostkach przemysłowych

Urazy kobiet przeważały w sekcjach, w których pracuje ich najwięcej, to jest przede wszystkim w: opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (79,5% ogółu zdarzeń w tej sekcji), zakwaterowaniu i gastronomii (78,6%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (77,8%) oraz w edukacji (77,1%).

Tablica 2. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji w 2020 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	2019=100	
		kobiety w %	
OGÓŁEM	1629	41,7	75,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	13	—	81,3
Przemysł	613	18,3	66,7
w tym przetwórstwo przemysłowe	545	19,6	67,0
Budownictwo	111	2,7	108,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	208	61,1	86,7
Transport i gospodarka magazynowa	92	20,7	96,8
Zakwaterowanie i gastronomia	14	78,6	51,9
Informacja i komunikacja	10	10,0	66,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9	77,8	81,8
Obsługa rynku nieruchomości	9	44,4	47,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5	—	41,7
Administrowanie i działalność wspierająca	30	30,0	44,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	74	56,8	63,8
Edukacja	83	77,1	71,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	332	79,5	86,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	17	70,6	121,4
Pozostałe sekcje związane z usługami	9	44,4	52,9

Przy ocenie rzeczywistej skali wypadkowości należy posłużyć się częstością występowania zdarzeń, to jest wskaźnikiem wypadkowości, określającym ile osób poszkodowanych przypadało na 1000 pracujących (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie).

Najwyższy wskaźnik cechował opiekę zdrowotną i pomoc społeczną (10,25) oraz przemysł (7,29), w tym przetwórstwo przemysłowe (7,48), a najmniejszy - działalność profesjonalną, naukową i techniczną (0,45) oraz pozostałą działalność usługową (0,91). Na przestrzeni roku natężenie wypadkowości spadło w największym stopniu w: górnictwie i wydobywaniu (o 6,57 pkt), przemyśle (o 3,64), w tym w przetwórstwie przemysłowym (o 3,70) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,28). Zwiększyło się natomiast w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 0,72) oraz w budownictwie (o 0,34).

Najwyższy wskaźnik wypadkowości odnotowano w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (10,25) oraz przemyśle (7,29)

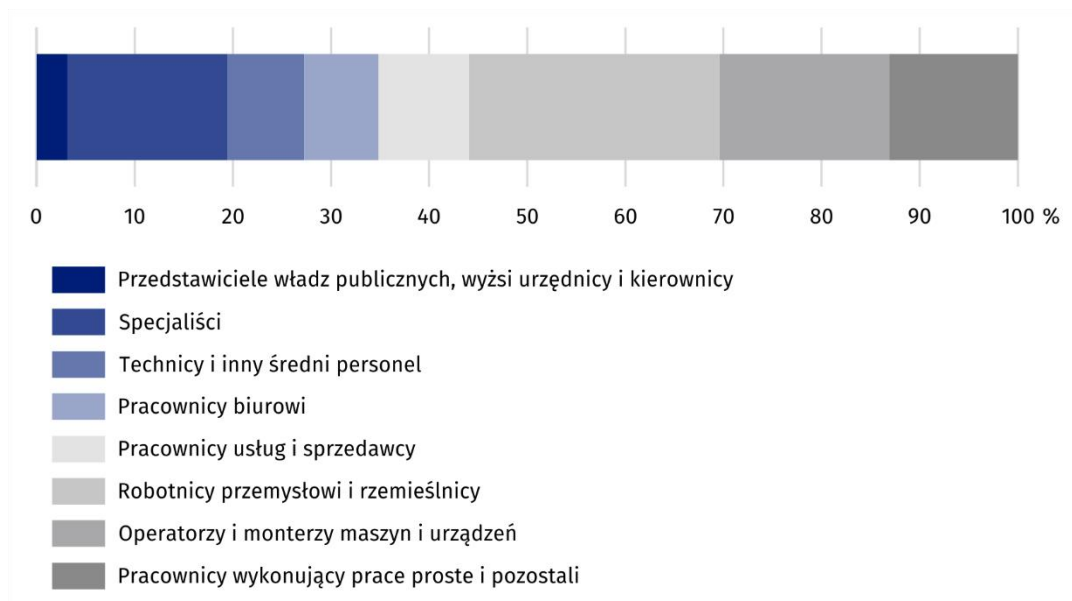
Poszkodowani według grup zawodów

W 2020 r., podobnie jak w roku poprzednim, niebezpieczną okazała się praca wykonywana przede wszystkim w trzech grupach zawodów:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (25,5%), w której na tak duży udział poszkodowanych miały wpływ urazy wśród robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń i pokrewnych (12,5%) oraz robotników budowlanych i pokrewnych, z wyłączeniem elektryków (6,4%),
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (17,3%), w której znaczący wpływ mieli poszkodowani kierowcy i operatorzy pojazdów (7,3%) oraz operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych (7,1%),
- specjaliści (16,3%), spośród których najwięcej ofiar wypadków stanowili specjaliści do spraw zdrowia (10,3%) oraz pielęgniarzy (7,8%).

Najwięcej osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy pracowało jako: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (25,5% poszkodowanych), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (17,3% poszkodowanych) oraz specjaliści (16,3% poszkodowanych)

Wykres 2. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy i w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według grup zawodów w 2020 r.

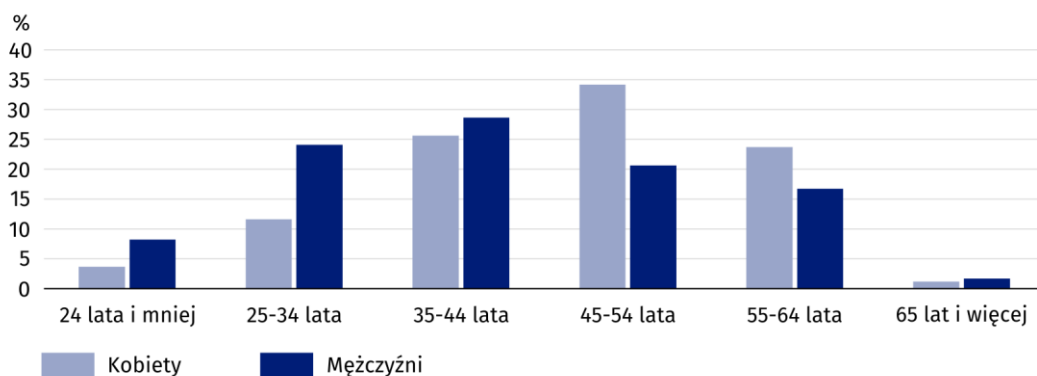

Najwięcej poszkodowanych było w grupie wieku 35-44 lata (27,4%)

Poszkodowani według wieku i stażu pracy

Najliczniejszą grupę poszkodowanych w wypadkach przy pracy stanowiły osoby w wieku 35-44 lata (27,4%) i 45-54 lata (26,3%). Wśród mężczyzn najwięcej zgłoszonych poszkodowanych mieściło się w przedziale wieku 35-44 lata (28,6%) i 25-34 lata (24,1%). Wśród poszkodowanych kobiet wyraźnie dominowały osoby pomiędzy 45 a 54 rokiem życia (34,2%), a przedział 35-64 lata mieścił 83,5% spośród nich.

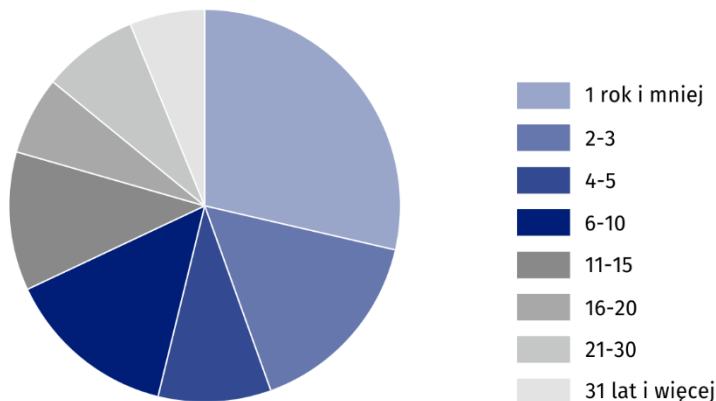
Wykres 3. Poszkodowani w wypadkach przy pracy i w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według płci i grup wieku w 2020 r.

Wypadkom ulegały przede wszystkim osoby ze stażem pracy do 3 lat (44,5% ogółu poszkodowanych). Wśród nich pracujący krócej niż rok stanowili 12,6%, pracujący rok 16,0%, 2 lata 9,3%, a 3 lata 6,6%. Ogólnie wypadkowość w miarę sukcesywnie spadała wraz z rosnącym stażem pracy i doświadczeniem zawodowym.

Najczęściej wypadkom ulegały osoby ze stażem pracy do 3 lat (44,5%)

Wykres 4. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy i w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według stażu pracy w 2020 r.

Liczba dni niezdolności do pracy spadła o 17,7% w skali roku, a w przeliczeniu na jednego poszkodowanego absencja wzrosła z 48 do 52 dni

Absencja poszkodowanych w wypadkach przy pracy

Jedną z ważnych konsekwencji wypadków przy pracy, tak w skali przedsiębiorstwa, jak i całej gospodarki, jest absencja pracowników. W 2020 r. niezdolność do pracy wyniosła 84588 dni (o 17,7% mniej niż w 2019 r.), a w przeliczeniu na jednego poszkodowanego (bez wypadków śmiertelnych) - 52 dni, wobec 48 rok wcześniej. Na zwolnieniach lekarskich trwających od 4 do 20 dni przebywało 37,0% wszystkich poszkodowanych, a obejmujących 21 dni i dłużej - 62,6% (wobec odpowiednio 35,3% i 62,8% w 2019 r.).

W przeliczeniu na 1000 pracujących, liczba dni niezdolności do pracy (bez poszkodowanych w wypadkach ze skutkiem śmiertelnym) wyniosła w województwie 4,82, wobec 6,32 w 2019 r. Wielkość wskaźnika absencji trwających od 1 do 3 dni osiągnęła 0,02, od 4 do 20 dni - 1,79, a 21 dni i więcej - 3,01. Różnicowanie wartości tego wskaźnika według sekcji pokrywało się zasadniczo ze wskaźnikiem wypadkowości - najwyższe wartości wystąpiły w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (10,18) oraz przemyśle (7,27), w tym przetwórstwie przemysłowym (7,47).

Wypadki przy pracy w 2020 r. spowodowały stratę 898 roboczogodzin czasu pracy osób innych niż poszkodowane w wypadkach (w tym najwięcej w przetwórstwie przemysłowym - 504 roboczogodzin). W 2019 r. było to 950 roboczogodzin.

Straty materialne spowodowane wypadkami przy pracy (szacunkowo - bez strat związanych z czasem pracy) wyniosły 262,3 tys. zł i były o 66,5% niższe w porównaniu z 2019 r. Największe odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (91,5 tys. zł) i handlu, naprawie pojazdów samochodowych (79,0 tys. zł).

W skali roku straty czasu pracy zmniejszyły się o 5,5% roboczogodzin, a straty materialne spowodowane wypadkami obniżyły się o 66,5%

Przyczyny wypadków przy pracy

Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn. Z tego względu suma przyczyn jest wyraźnie większa od ogólnej liczby wypadków. W 2020 r. zanotowano 3096 przyczyn, czyli blisko dwa razy więcej niż zdarzeń.

Od szeregu lat znaczny odsetek przyczyn powodujących wypadki przy pracy stanowiły nieprawidłowe zachowania pracownika (w 2020 r. 63,5%, wobec 62,8% rok wcześniej), a wśród nich niedostateczna koncentracja uwagi na wykonywanej pracy oraz zaskoczenie, niespodziewane zdarzenie (odpowiednio 27,9% i 24,6% ogółu przyczyn). W grupie przyczyn zależnych od pracownika, stosunkowo często do urazu przyczyniały się brak lub niewłaściwe postępowanie się czynnikiem materialnym (7,0%) oraz niewłaściwe samowolne zachowanie się (6,8%).

Ponad połowę przyczyn powodujących wypadki przy pracy stanowiła grupa nieprawidłowych zachowań pracownika

Znacznie rzadziej występowały przyczyny wypadków niezwiązane z czynnikiem ludzkim, to jest niewłaściwy stan czynnika materialnego (7,8%, wobec 6,4% w 2019 r.). Eliminacja tej przyczyny jest trudna, ponieważ dotyczy głównie wad konstrukcyjnych lub niewłaściwych rozwiązań technicznych i ergonomicznych czynnika materialnego (4,2%), wad materiałowych czynnika materialnego (1,7%, w tym głównie wad ukrytych 1,1%) oraz niewłaściwej eksploatacji czynnika materialnego (1,3%).

Wypadki powodujące uraz u osoby poszkodowanej

Podobnie jak w latach wcześniejszych, wśród wypadków powodujących urazy zdecydowanie dominowały: zderzenie z/uderzenie w nieruchomy obiekt (28,3%), obciążenie fizyczne lub psychiczne (21,6%), uderzenie przez obiekt w ruchu (19,6%) oraz kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym (18,5%). Łącznie dotyczyły one 88,0% urazów, wobec 86,1% w roku poprzednim.

Wśród wypadków będących odchyleniem od stanu normalnego (to znaczy wypadków niezgodnych z właściwym przebiegiem procesu pracy, które wywołały wypadek) głównie odnotowano: poślizgnięcie, potknięcie się i upadek poszkodowanego, którym uległo 32,8% ogółu poszkodowanych (w 2019 r. – 31,0%).

Rodzaj i umiejscowienie urazu

Wśród rodzajów urazów jakich doznały poszkodowane osoby, najczęściej występowały: rany i powierzchowne urazy (43,5%), przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia i naderwania (24,9%) oraz złamania kości (20,0%). Łącznie stanowiło to 88,5% przypadków, wobec 90,0% w 2019 r.

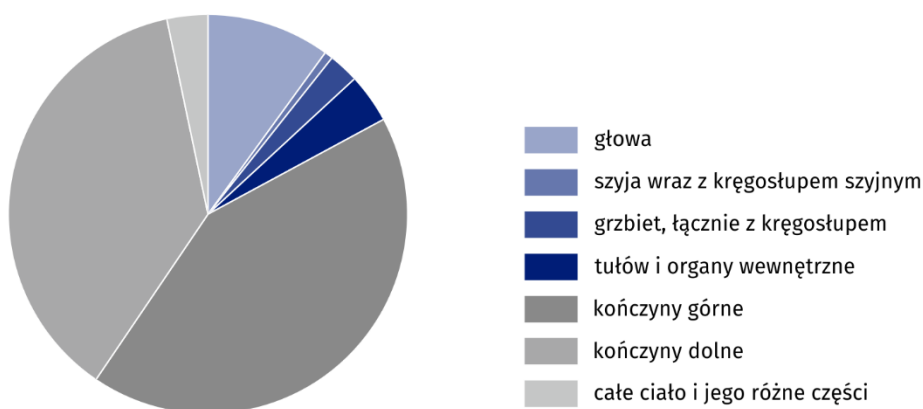
Poszkodowani najczęściej doznawali urazów kończyn górnych i dolnych - razem stanowiły one 79,6% (przed rokiem - 81,9%).

Wykres 5. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy i w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według umiejscowienia urazu w 2020 r.

Wśród wypadków powodujących urazy przeważały zderzenie z/uderzenie w nieruchomy obiekt (28,3%)

Najczęstszymi urazami poszkodowanych były rany i powierzchowne urazy (43,5%)

Kończyny górne i dolne były najbardziej urazowymi częściami ciała i razem stanowiły 79,6% grupę wszystkich urazów

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Kielcach
Dyrektor Agnieszka Piotrowska-Piątek
Tel: 41 249 96 00

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 41 249 96 23

 www.kielce.stat.gov.pl

 [@Kielce_STAT](https://twitter.com/Kielce_STAT)

 [@UrządStatystycznyKielce](https://www.facebook.com/UrządStatystycznyKielce)

Powiązane opracowania

[Warunki pracy w 2020 roku](#)

[Wypadki przy pracy w 2019 roku](#)

[Wypadki przy pracy i problemy zdrowotne związane z pracą](#)

[Warunki pracy w województwie świętokrzyskim w 2020 r.](#)

[Statystyczna Karta Wypadku](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych/Rynek pracy/Warunki pracy](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Czynnik materialny będący źródłem urazu](#)

[Czynnik materialny związany z czynnością wykonywaną przez poszkodowanego w chwili wypadku](#)

[Czynnik materialny związany z odchyleniem](#)

[Liczba osób pracujących](#)

[Poszkodowani w wypadkach przy pracy](#)

[Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożenia](#)

[Pracownik](#)

[Przyczyny wypadku](#)

[Wskaźnik wypadkowości](#)

[Wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia](#)

[Wydarzenie będące odchyleniem od stanu normalnego](#)

[Wydarzenie powodujące uraz](#)

[Wypadek przy pracy](#)

[Wypadek przy pracy ciężki](#)

[Wypadek przy pracy śmiertelny](#)

[Zatrudnieni](#)